

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 292/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

245/2009. (VIII. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a budapesti lakos panaszos¹ 2009. május 20-án előterjesztett panaszát a 2009. augusztus 26-án – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) VII. Kerületi Rendőrkapitánysága – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos beadványát a 2009. május 15-én vele szemben foganatosított rendőri fellépés kapcsán terjesztette elő az alábbiak szerint.

Az említett napon, 14 óra 20 perc körüli időben Budapest VII. kerületében, a Dob utcában haladt gyalogosan a járdán két barátja társaságában, amikor egy rendőrségi gépjármű állt meg mellettük. Az autóból két rendőr szállt ki.

A (...) azonosító számmal rendelkező rendőr köszönést és tisztelgést mellőzve, rendőrhöz méltatlan hangnemben és kifejezésekkel szólította meg őket. Ezt követően elkérte a panaszos személyazonosító igazolványát, amely kérésnek a panaszos eleget is tett.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos sérelmezi, hogy a rendőr ezek után személyes adatait RK lapra jegyezte fel annak ellenére, hogy ellene eljárás nem indult, szabálysértést nem követett el.

A (...) azonosító számmal rendelkező rendőr nevét, azonosító számát, rendfokozatát, szolgálati helyét és az intézkedés okát a panaszos erre vonatkozó kérdése ellenére sem közölte.

A beadvány szerint az intézkedésnél jelen volt a (...) névkitűzöt viselő rendőr is, aki azt közölte a panaszossal, hogy a BRFK VII. Kerületi Rendőrkapitányságának beosztottja.

A panaszos felháborítónak tartja a vele szemben eljáró rendőrök magatartását, mivel az sértette emberi és alkotmányos jogait. Az intézkedésnek álláspontja szerint nem volt ésszerű, törvényes indoka. A panaszos hivatkozik az adatvédelmi biztos megállapítására, amely szerint csak akkor fogadható el az igazoltatott személy adatainak rögzítése, ha az további eljárás lefolytatásához szükséges, és a készletező jellegű, meghatározott cél nélküli adatgyűjtés alkotmányellenes.

A panaszos ezért a fent leírt eljárást a jogbiztonság, illetve tisztességes eljáráshoz fűződő, valamint személyes adatai védelméhez fűződő jogai megsértésének, mozgásszabadsága korlátozásának tartja, és kéri, hogy a Testület bocsássa rendelkezésére a vele szemben eljáró rendőrök feljelentéshez, illetve vádemeléshez szükséges adatait, valamint az intézkedés során kiállított RK lapot. Felhívja a Testület figyelmét arra, hogy az RK lap beszerzése iránt halaszthatatlanul, annak megsemmisítése előtt intézkedjen.

II.

A Testület a panasz kivizsgálásához szükséges információk beszerzése érdekében megkereséssel fordult Budapest rendőrfőkapitányához. A BRFK Hivatalvezetője válaszlevelében a Testület rendelkezésére bocsátotta a BRFK VII. Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének címzett jelentést, amelyet r. fhdgy., az Őr-, Járőrszolgálati Alosztály vezetője, illetve r. alezredes, a Közrendvédelmi Osztály vezetője készített el r. törm. és r. őrm. intézkedéséről; r. törm. és r. őrm. közösen, 2009. május 15-én, illetve június 4-én elkészített jelentéseit; az intézkedésről 01070-t-2009/1515 számon kiállított „igazoltató lapot”, a 2009. május 15-ei eligazító lapot és szolgálati naplót, az adattárakból történt lekérdezések listáját.

1) r. törm. és r. őrm. 2009. május 15-én kelt jelentésükben előadják, hogy az aznap 7 órakor tartott eligazításon a r. szds. azt az utasítást adta nekik, hogy ellenőrizzék a Budapest VII. kerületében közlekedő kerékpárosokat.

Ezért 14 óra 21 perckor intézkedés alá vonták a (...) szám előtt egy biciklist, aki egy sárga színű kerékpárral közlekedett. Az említett személy, illetve a kerékpár adatait az Ügyeleten keresztül a körözési nyilvántartásban ellenőrizték, egyezést nem találtak.

2009. június 4-én készített jelentésükben a fentieket az alábbiakkal egészítették ki.

2009. május 15-én 7 órától 19 óráig láttak el gépkocsizó járőr szolgálatot. A szolgálati eligazítás során a r. ftörm.-től azt az utasítást kapták, hogy fokozottan figyeljenek a kerékpárral közlekedő személyekre, és őket, valamint a kerékpárok vázszámát szűrőpróbaszerűen ellenőrizték.

A panaszossal és a társaságában tartózkodó két személlyel szemben azért kezdeményeztek intézkedést, mert egyikük egy kerékpárt tolt. Az igazoltatást a jelentés szerint a rendőrök a szolgálati eligazítás során kapott utasításoknak megfelelően végezték.

A három személyt a rendőrök a rendőrségi gépkocsiból kiszállva vonták intézkedés alá. Annak kezdetén a napszaknak és a személyek nemének megfelelően köszöntek, majd közölték az intézkedés okát. A három személyt felszólították irataik átadására, és arra, hogy a kerékpár vázszámát ellenőrzés céljából mutassák meg.

Elmondásuk szerint a panaszos az intézkedés során folyamatosan a rendőrséget, és az eljáró rendőröket becsmérő kifejezéseket használt, illetve lakcímkártyáját a földre dobta. Követelte továbbá a rendőröktől nevük bemondását és jelvéyszámuk megmutatását arra hivatkozva, hogy első elhangzaskor nem tudta megjegyezni. A rendőrök válaszul közölték, hogy az intézkedés végén az adatokat újra el fogják mondani, illetve az igazolványt meg fogják mutatni. Ennek az intézkedés után eleget is tettek. Megjegyzésük szerint a másik két személy együttműködött velük, az intézkedés zavartalan lefolytatását nem akadályozták.

2) A rendőrségi számítógépes rendszerben az intézkedésekkel kapcsolatos információkat rögzítő emlékeztető tanúsága szerint az említett helyen és időben a két eljáró rendőr két személyt vont intézkedés alá: egyikük esetében az érintett személyét és járművét, míg másikuknál az illető személyét ellenőrizték a központi ügyeleten keresztül. Megállapítható, hogy ezen két személy a panaszos két ismerőse, az adatlapon a panaszos nincs feltüntetve ellenőrzés alá vont személyként.

3) A BRFK VII. Kerületi Rendőrkapitányság ügyeleti szolgálata által vezetett, az adatlekérdezések listáját tartalmazó napló adatai szerint ugyanakkor 14 óra 25 perckor Kiss Adrián r. őrm. három személy ellenőrzését kezdeményezte, míg egy perccel később egy jármű azonosító számát. Ezen információk szerint tehát – ellentétben a 2) pont alatt említett igazoltató lappal – a rendőrök mindhárom személyt, így a panaszost is, leellenőrizték.

4) Az iratokhoz csatolt eligazító lap a r. őrm.-t és a r. tőrm.-t 2. számú gépkocsizó járőrként említi. A gépkocsizó járőr feladata a lap szerint, hogy visszatérően ellenőrizze a bankok, pénzintézetek, pártirodák és a forgalmasabb csomópontok környékét. Az eligazító lap rögzíti továbbá, hogy a gépkocsizó járőr feladatát az ör-, járőrszolgálati szabályzatban meghatározottak szerint köteles teljesíteni, jogszerű és törvényes intézkedést köteles foganatosítani. Elvárásként fogalmazza meg, hogy a gépkocsizó a gépkocsiból kiszállva sapkáját tegye fel, ruházatát igazítsa meg,

intézkedéseit kulturáltan folytassa le, és a szabálysértőkkel vagy a bűncselekményt elkövetőkkel szemben határozottan lépjen fel.

5) A csatolt szolgálati napló szintén igazolja, hogy (...) r. törm. és (...) r. őrm. 2009. május 15-én 7-től 19 óráig gépkocsizó járőr szolgálatot látott el.

6) A r. fhdgy., az Őr-, Járőrszolgálati Alosztály vezetője, illetve (...) r. alezredes, a Közrendvédelmi Osztály vezetője közös jelentése ugyancsak összefoglalja, hogy a r. törm. és a r. őrm. az említett időben gépkocsizó járőr szolgálatot látott el, és hogy a szolgálati eligazítás során a r. ftorm., szolgálatirányító parancsnok azt az utasítást adta, hogy fokozottan ügyeljenek a kerékpárral közlekedő személyekre, szűrőpróbaszerűen ellenőrizzék őket, illetve a kerékpárok vázsámát a kerületben megszorított lopások miatt. A jelentés az intézkedés menetét a rendőri jelentésekkel egyezően tartalmazza.

A jelentés megállapítása szerint a két rendőr az eligazítás során kapott utasításnak megfelelően járt el, amikor a panaszost és két társát intézkedés alá vonták. Ezt az utasítást Budapest Rendőrfőkapitányának a főváros területén elkövetett rablások megelőzése és eredményesebb felderítése, a közterületi rendőri jelenlét fokozása érdekében végrehajtandó feladatokról szóló 19/2009. (IV. 28.) BRFK intézkedés tette indokolttá, valamint az, hogy a kerületben jelentősen nőtt a kerékpárlopások száma.

A további megállapítások szerint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 29. §-ának (1) bekezdése alapján az igazoltatás jogszerű volt. Az érintett személyeket a körözési nyilvántartásban ellenőrizték adataik, illetve a náluk lévő kerékpár vázszáma alapján.

A jelentés rögzíti, hogy az intézkedést jogszerűen és szakszerűen hajtották végre.

Megjegyzi, hogy a járőrök egybehangzóan elmondták: a panaszos az intézkedés alatt arrogánsan viselkedett, sértő megjegyzéseket tett rájuk és a rendőrségre.

A jelentés utal arra is, hogy az eljáró rendőrök Rtv. 20. §-ában foglaltaknak megfelelően az intézkedés kezdetekor megadták nevüket, azonosító számukat, közölték az intézkedés tényét és okát, majd az adatokat az intézkedés végén megismételték.

7) A panaszos egyik társa elmondása szerint a sérelmezett intézkedéseket megelőzően hárman – a panaszos, ő és még egy fő – a Dob utcán beszélgettek ismerősökkel, és épp tovább akartak indulni, amikor rendőrök érkeztek a helyszínre. A két járőr köszönés, személyük azonosítása és az intézkedéssel kapcsolatos bármiféle előírt közlés nélkül kérte igazolványaikat. Őt magát „Hé, te biciklis!” szavakkal szólították meg, mivel hármuk közül nála volt kerékpár. Előadása szerint tehát a rendőrök nem azonosították magukat, még csak nem is köszöntek nekik, egyszerűen felszólították őket személyazonosságuk igazolására. Arról sem adtak semmiféle tájékoztatást, hogy az intézkedésre miért kerül sor.

Az igazoltatás során mindhármuk iratait elkérték, és azokból a személyes adatokat rögzítették, arra azonban nem emlékszik, hogy az adatok lekérdezésére sok került-e. Az adatok ellenőrzését követően csomagjaikat is átvizsgálták.

Arra szintén nem emlékszik, hogy ők milyen kérdéseket intéztek a rendőrökhöz, de annyi rémlik neki, hogy a panaszos kérdései következtében az egyik rendőr végül talán azonosította magát és a nevét közölte.

8) A Testület munkatársa a kivizsgálás során, a Testület rendelkezésére bocsátott iratokkal kapcsolatosan felmerült kérdések tisztázása érdekében telefonon kért felvilágosítást r. főhadnagytól.

A feltett kérdésekre válaszolva a főhadnagy elmondta, hogy az intézkedések helyszínén kiállított RK lapokról a járőrök a kapitányságra visszaérve a Robotzsaru programban emlékeztetőt készítenek. Ezt követően a kézzel kitöltött RK lapokat leadják és megsemmisítik. Ez történt a konkrét esetben is, és a Testületnek igazoltató lap elnevezéssel megküldött irat ezen emlékeztető Robotzsaru programból kinyomtatott változata.

Azon kérdésre, hogy az említett iraton a panaszos igazoltatásának miért nincs nyoma, a főhadnagy nem tudott választ adni. Annyit ugyanakkor megállapított, hogy a panaszossal szembeni intézkedést az adattárakból való lekérdezésekről az ügyeleten vezetett napló egyértelműen bizonyítja.

III.

A Testület megállapítása szerint a sérelmezett intézkedések érintették a panaszos személyes adatok védelméhez és tisztességes eljáráshoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként a panaszossal szemben fogatosított igazoltatás jogalapját, indokoltságát vonta vizsgálati körébe.

Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A rendőri jelentések egybehangzóan azzal magyarázzák a panaszos igazoltatását, hogy az aznap 7 órakor tartott eligazításon a r. szds. azt az utasítást adta nekik, hogy ellenőrizzék a Budapest VII. kerületében közlekedő kerékpárosokat. Ezért 14 óra 21 perckor intézkedés alá vonták a Dob utca 51. szám a panaszost és két társát, mivel egyikük egy kerékpárral közlekedett.

2009. június 4-én készített jelentésükben a rendőrök a fentieket az alábbiakkal egészítették ki.

2009. május 15-én 7 órától 19 óráig láttak el gépkocsizó járőr szolgálatot. A szolgálati eligazítás során a r. ftörm.-től azt az utasítást kapták, hogy fokozottan figyeljenek a kerékpárral közlekedő személyekre, és őket, valamint a kerékpárok vázszámát szűrőpróbaszerűen ellenőrizzék. A panaszossal és a társaságában tartózkodó két személlyel szemben azért kezdeményeztek intézkedést, mert egyiküknél egy kerékpárt tolt.

A r. fhdgy., az Őr-, Járőrszolgálati Alosztály vezetője, illetve r. alezredes, a Közrendvédelmi Osztály vezetője által készített közös jelentés ugyancsak összefoglalja, hogy a r. törm. és a r. őrm. az említett időben gépkocsizó járőr szolgálatot látott el, és hogy a szolgálati eligazítás során a r. ftörm., szolgálatirányító parancsnok azt az utasítást adta, hogy fokozottan ügyeljenek a kerékpárral közlekedő személyekre, szűrőpróbaszerűen ellenőrizzék őket, illetve a kerékpárok vázszámát a kerületben megszapорodott lopások miatt.

A fentiek kapcsán a Testület ellentmondást tapasztalt azzal összefüggésben, hogy a kerékpárosok ellenőrzését a járőrök mely felettese rendelte el az említett két személy – a r. szds. és a r. ftörm. – közül. A Testület rendelkezésére bocsátott Szolgálati naplóból ugyanakkor megállapíthatóvá vált, hogy r. ftörm. 2009. május 15-én éves rendes szabadságát töltötte. Így a hivatkozott utasítás kizárólag a r. szds.-tól származhatott, akit egyébként a rendőrség által megküldött Eligazító lap 2009. május 15-én szolgálatban lévő vezetőként említ.

A Testület rendelkezésére bocsátott iratokban ugyan nem jelenik meg egyértelműen sehol a rendőrök által hivatkozott és a kerékpárosok ellenőrzésére felhívó utasítás, azonban mivel annak közlésére az eligazítás során szóban is sor kerülhetett, az említett hivatkozási alapot a Testület elfogadta az igazoltatás foganatosításának okaként.

Erre tekintettel megállapítható, hogy az Rtv. 29. §-ában foglalt igazoltatási okok közül a konkrét esetben a közrend és a közbiztonság védelme érdekében, valamint bűnmegelőzési, bűnüldözési célból kezdeményeztek a rendőrök a panaszossal és társaival szemben intézkedést.

A hivatkozott jogalap ugyanakkor a Testület álláspontja szerint nem volt mindhárom intézkedés alá vont személy esetében helytálló. Valamennyi rendőrségi irat, illetve az eljáró rendőrök elmondása is azt említi, hogy a felettesi utasítás a kerékpárral közlekedő személyek, valamint a kerékpárok vázszámának szűrőpróbaszerű ellenőrzésére vonatkozott. Mindezek alapján helyesen jártak el a járőrök akkor, amikor a panaszos egyik, kerékpárt toló társát intézkedés alá vonták, és őt, valamint a kerékpár vázszámát az ügyeleten keresztül leellenőrizték.

A panaszos és másik társa igazoltatását azonban a fent hivatkozott érvek nem indokolták. Két olyan személyről van ugyanis szó, akik nem kerékpárral közlekedtek,

ilyen járművet nem is birtokoltak, csupán egy kerékpárt toló személy társaságában tartózkodtak, így a felettesi utasításban foglalt, fokozottan felügyelt személyi körön egyértelműen kívül estek. Ennek ellenére az intézkedő rendőrök nem említettek semmiféle további körülményt, ami ezen két személy – így a panaszos – igazoltatását indokolttá tette volna.

Más megítélést igényelnének a történetek, ha a panaszos ellenőrzését amiatt tartották volna szükségesnek az eljáró rendőrök, mert társa kerékpárjáról kiderült, hogy körözés alatt áll. Ebben az esetben ugyanis felmerülhetett volna a gyanú, hogy a panaszos is részt vett a kerékpár eltulajdonításával kapcsolatos, jogellenes cselekményben. Erről ugyanakkor jelen esetben nem volt szó, a panaszos társának, és a kerékpárnak az ellenőrzése a rendszerben nem mutatott egyezést.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszos igazoltatását az eljáró rendőrök megfelelő jogalap hiányában, indokolatlanul hajtották végre, és ezzel megvalósították a panaszos tisztességes eljáráshoz és személyes adatok védelméhez való jogának megsértését.

2) Az adatrögzítés indokoltsága és jogszerűsége tekintetében a Testület rámutat, hogy mivel a panaszossal szembeni intézkedés jogszerűtlen volt, valamennyi további, az igazoltatáshoz kapcsolódó rendőri magatartás – így az adatrögzítés – jogszerűtlensége is aggálytalanul megállapítható.

A Testület 213/2009. (VII. 8.) számú állásfoglalásában megállapította, hogy a különböző jogszabályok ellentmondásai miatt tulajdonképpen valamennyi igazoltatás esetében fennáll olyan, az Rtv. 29. §-ának (3) bekezdésében hivatkozott „egyéb körülmény”, amely az adatok rögzítését szükségessé teszi, mivel a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (Szolgálati Szabályzat) 38. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy az intézkedés során minden esetben ellenőrizni kell az igazoltatott személy és a bemutatott okmány adatait a Schengeni Információs Rendszerben (SIS), a körözési információs rendszerben, illetőleg – szükség szerint – a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásban, vagy az okmánynyilvántartásban, és tekintettel arra, hogy ezek az elektronikus nyilvántartások nem teszik minden esetben lehetővé a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 12. §-ában előírt, az adatkezelőt terhelő tájékoztatási kötelezettség teljesítését, a rendőrség tulajdonképpen e kötelezettségnek csak akkor tud bizonyossággal eleget tenni, ha mindig rögzíti az igazoltatott bizonyos adatait.

Emiatt önmagában a hatályos jogszabályi háttér, az egyaránt hatályos, de egymásnak ellentmondó követelmények ismeretében a sérelmezett intézkedést végrehajtó járőrök adatrögzítő tevékenysége nem lenne jogszerűtlennek minősíthető. Tekintettel azonban arra, hogy a konkrét igazoltatás foganatosítására megfelelő jogszabályi felhatalmazás hiányában került sor, az annak keretei között végrehajtott adatrögzítő tevékenység is jogszerűtlen.

Különösen aggályosnak tartja továbbá a Testület az alábbiakat. Az iratokhoz csatolt igazoltató lapon a panaszos nem szerepel az intézkedés alá vont személyek között, így kérdéses lehetne, hogy az ő adatainak ellenőrzésére és rögzítésére valóban sor került-e. Ezt a kétely azonban eloszlatja, és a panaszos ezzel kapcsolatos állítását támasztja alá mind a rendőrök elmondása – amely nem említ különbséget a három személlyel szemben foganatosított intézkedések között –, mind a panaszos társának nyilatkozata, valamint az adattárakból történt lekérdezések nyilvántartása is, amely a panaszos ellenőrzését is tartalmazza. Erre tekintettel a Testület az igazoltató lap hiányossága ellenére megállapította, hogy a panaszos priorálására, és ezzel összefüggésben adatai rögzítésére elmondásának megfelelően sor került.

Aggályos az a körülmény, hogy a rendelkezésére bocsátott igazoltató lapon (illetve elektronikus emlékeztetőn) nem szerepel a panaszos igazoltatásának ténye, vagy bármilyen arra utaló megjegyzés, míg az adattárakból történő lekérdezések nyilvántartásából egyértelműen megállapítható, hogy ellenőrzésére sor került.

Mindezek alapján a Testület megállapíthatónak tartotta a személyes adatok védelméhez való jog sérelmét, továbbá a hiányos dokumentáció miatt a tisztességes eljáráshoz való jog megsértését egyaránt.

3) Az igazoltatás okáról való tájékoztatással kapcsolatban a Testület a következőket szögezi le.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése értelmében a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

Amint azt a Testület több korábbi állásfoglalásában kifejtette, ez garanciális jelentőségű rendelkezés, amelynek oka, hogy csak abban az esetben gyakorolható érdemben a rendőrség közhatalmi tevékenységének társadalmi monitorozását lehetővé tévő panasztételi jog, ha az intézkedéssel érintett személlyel az intézkedés okát olyan módon közlik, hogy megfelelően meg tudja ítélni a vele szemben foganatosított intézkedés jogszerűségét.

A panaszos elmondása szerint a 20545 azonosító számmal rendelkező rendőr köszönést és tisztelgést mellőzve, rendőrhöz méltatlan hangnemben és kifejezésekkel szólította meg őket, majd elkérte a panaszos személyazonosító igazolványát. Beadványa tanúsága szerint tehát az Rtv. által előírt közlés nem történt meg.

Ezzel szemben a rendőrök jelentésükben a következőt írják: az intézkedés kezdetén a napszaknak és a személyek nemének megfelelően köszöntek, majd közölték az intézkedés okát. A három személyt felszólították irataik átadására, és arra, hogy a kerékpár vázszámát ellenőrzés céljából mutassák meg. Arról ugyanakkor nem tesznek említést, hogy az intézkedés okát hogyan jelölték meg, annak közlése mit takart.

A panaszos helyszínen jelen volt társa pedig határozottan azt állítja, hogy a rendőrök minden előzetes közlés nélkül kérték irataikat, továbbá őt magát is kifogásolható módon és hangnemben szólították meg.

A Testület rendelkezésére bocsátott iratokból és információkból nem vált egyértelműen megállapíthatóvá, hogy az események hogyan történtek, így az sem, hogy a szükséges közlés elhangzott-e, és hogy a rendőrök milyen hangnemben beszéltek az intézkedés alá vontakkal.

Bár a panaszos társának (aki a rendőri jelentések szerint kulturáltan viselkedett és alávetette magát az intézkedésnek) nyilatkozata erősíti a panaszos e körben előterjesztett panaszát, és a rendőri eljárás jogszerűségével kapcsolatban aggályra ad okot az is, hogy a rendőrök meglehetősen szűkszavú választ adtak a Testület által feltett kérdésekre, nem állapítható meg a panasz alaposágának megállapítását lehetővé tevő bizonyossággal, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme ebben a vonatkozásban megvalósult.

4) A panaszos sérelmezi az intézkedés egyéb formai követelményeinek, a rendőrök azonosításának elmaradását is.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése értelmében a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

Ezzel kapcsolatosan a rendőrök jelentésükben a következőt írják: az intézkedés kezdetén a napszaknak és a személyek nemének megfelelően köszöntek. Valamivel később pedig: a panaszos követelte a rendőröktől nevük bemondását és jelvéyszámuk megmutatását arra hivatkozva, hogy első elhangzáskor nem tudta megjegyezni. A rendőrök válaszul közölték, hogy az intézkedés végén az adatokat újra el fogják mondani, illetve meg fogják mutatni. Ennek az intézkedés után eleget is tettek.

Míg a panaszos szerint az említett közlésekre sem az intézkedés kezdetén, sem azt követően nem került sor, addig társa úgy nyilatkozott, hogy az intézkedés kezdetekor a rendőrök nem azonosították magukat, még csak nem is köszöntek nekik, egyszerűen felszólították őket személyazonosságuk igazolására. Arra nem emlékszik, hogy ők milyen kérdéseket intéztek a rendőrökhöz, de úgy rémlik neki, hogy a panaszos kérdései következtében az egyik rendőr végül talán azonosította magát és a nevét közölte.

A fentiekből – ahogyan az intézkedés tényével és céljával kapcsolatos közlés esetében sem – nem állapítható meg egyértelműen, hogy a jogszabályi követelményeknek a rendőrök a köszönés és az azonosítás kapcsán eleget tettek-e, ezért a Testület a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét e tekintetben nem látta kétséget kizáróan bizonyítottának.

IV.

1) Az Rtv. 93. §-a értelmében a Testület az alapvető jogot csekély mértékben sértő intézkedéssel szemben előterjesztett panaszt, és az ügyben hozott állásfoglalását megküldi az intézkedést fogyanatosító szerv vezetőjéhez.

Mivel a fent kifejtettek szerint a rendőri intézkedések a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának és személyes adatok védelméhez való jogának összességében csekély súlyú sérelmét valósították meg, a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

2) A panaszos panaszában kérte az intézkedés során kiállított RK lap, valamint az intézkedő rendőrök adatainak rendelkezésére bocsátását.

Az RK lap vonatkozásában a Testület nincs abban a helyzetben, hogy a panaszos kérelmével érdemben foglalkozzon, mivel az RK lap eljárása során a Testületnek nem állt rendelkezésére.

Az intézkedő rendőrök adatainak rendelkezésre bocsátásával kapcsolatban a következők rögzítése szükséges. Az Avty. 19. §-ának (4) bekezdése szerint közérdekből nyilvános adat az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy (a továbbiakban együtt: szerv) feladatkörébe tartozó ügyekben feladat- és hatáskörében eljáró személy feladatkörével összefüggő személyes adata, továbbá egyéb, közfeladatot ellátó személy e feladatkörével összefüggő személyes adata. Ezen adatok megismerésére e törvénynek a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az intézkedő rendőrök vonatkozásában a feladatkörükkel összefüggő személyes adatnak – jelen eset vonatkozásában – azok az adatok minősülnek, amelyeknek megadását az Rtv. 20. §-a számukra kötelezővé teszi. Ezek a név és az azonosító szám, amelyeket jelen állásfoglalás tartalmaz.

Ezen adatok megismerhetőségének éppen az a célja, hogy a rendőri eljárással szemben előterjesztett panaszban vagy feljelentésben kellő konkrétsággal lehessen azonosítani az érintett rendőröket. Mivel ez a cél megfelelően érvényesül a név és az azonosító szám megadásával, nincs olyan ok, amely alátámaszthatóvá tenné a panaszos azon igényét, hogy az intézkedő rendőrök bármely egyéb személyes adatát megismerje. Ilyen ok hiányában pedig jogszerűtlen lenne, ha a Testület a panaszosnak kiadna ilyen adatokat (amelyek ráadásul nem is állnak a Testület rendelkezésére, mivel azok beszerzésére a panasz elbírálásához nem volt szükség).

Budapest, 2009. augusztus 26.

Dr. Kaltenbach Jenő
elnök

Dr. Juhász Imre
elnökhelyettes

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület